

MODELOVÝ SVĚT

skica a model v myšlení architektů a umělců

Vnímání urbánního, žitého nebo výstavního prostoru je v současné době jedním z exponovaných témat vizuální kultury. Jsme neustále konfrontováni s virtuálním nebo simulovaným prostorem, který vnímáme také v rámci digitálního rozhraní. Prostor skutečný kolem nás je relativizován různými vlivy a my k němu máme různý vztah – pečujeme o něj nebo je nám lhostejný a jen ho používáme, snažíme se jej vnímat a kultivovat, jsme jím fascinováni, spoluvytváříme jej.

Prostor kolem nás a jeho různé varianty a definice se také stávají materiálem pro další tvůrčí procesy – v rámci architektury nebo výtvarného umění. Všimli jsme si určitých styčných bodů, průniků a hraničních rovin společných oběma těmato oblastem a ty se staly výchozím bodem mnohvrstevnatého výstavního projektu.

Výběr vystavujících se snaží postihnout řadu fenoménů – uvažování v rovině modelu, zahrnutí formy skicy, která slouží jako přípravný moment i samostatný artefakt, realizace prostřednictvím různých typů vizualizací, jež pracují se simulovaným prostředím nebo vybízejí k simulaci situací prostřednictvím myšlení.

Jak uvažuje o prostoru architekt a jak umělec vyjadřující se prostřednictvím sochy nebo instalace? Co znamená dům (model domu) pro sochaře a jak k němu přistupuje architekt? Oba řeší základní vztahy, měřítko, ale pro jiný účel. V současnosti se obě oblasti mohou značně prolínat – umělec často vytváří site-specific instalaci do konkrétního prostoru i mimo galerijní zdi, architekti zase používají různé možnosti výtvarných technik pro vizualizaci svých záměrů.

Město, stavba, dům, architektonický systém – to jsou dnešní metafory a meta-jazyk pro širší uvažování o fenoménu prostoru, který nás všechny obklopuje. Uvažujeme o něm z důvodu, že se k němu chceme vztahovat. Snažíme se najít své místo, popasovat se s univerzálními měřítky a individualizovat je. Jsme sami sobě sochou vůči vesmíru a vytváříme vlastní architektury osobních světů. Město, ale i přírodní prostor, které nás obklopují, vytváří nejen naše fyzické, ale především také společenské vědomí a vztahy.

Výstava přináší umělecké realizace, které pracují s jazykem architektury, s formami a modely. Na druhou stranu architekti (často umělecké dvojice) se prezentují prostřednictvím inspiračních archivů, vizuálních „komiksů“, jež nám přibližují syntax jejich uvažování a systém práce.